

DZĪVNIEKU BLĪVUMA NOTEIKŠANA

Dzīvnieku blīvumu nosacītās liellopu vienībās (LielV) uz saimniecības kopējo atbalsttiesīgo ilggadīgo zālāju (k.k. 710) un aramzemē sēto zālāju (k.k. 720) platību ganību sezonā no kārtējā gada 15.05. līdz 15.09. (124 dienas) aprēķina šādi:

1. Dzīvnieku blīvuma aprēķins nosacītās liellopu vienībās (vienā) noteiktā ganību sezonas dienā:

Katras attiecīgās sugas un grupas dzīvnieku skaits, kas noteiktā ganību sezonas dienā ir reģistrēts saimniecībā, tiks reizināts ar attiecīgās sugas un grupas dzīvnieku pārrēķiniem piemērojamo koeficientu:

$$\text{LielV}_n = ((\text{DZ}_1 \times k_1) + (\text{DZ}_2 \times k_2) + \dots + (\text{DZ}_n \times k_n)),$$

kur $\left| \begin{array}{l} \text{LielV}_n - \text{dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās noteiktā ganību sezonas dienā;} \\ \text{DZ}_{1;2;\dots;n} - \text{attiecīgās sugas un grupas dzīvnieku skaits ganāmpulkā noteiktā ganību sezonas dienā;} \\ k_{1;2;\dots;n} - \text{attiecīgās sugas un grupas dzīvnieku pārrēķiniem piemērojamais koeficients} \\ \text{(skat. MK noteikumu Nr. 198}^1 \text{ 5. pielikumu).} \end{array} \right.$

2. Vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās ganību sezonā

Katras ganību sezonas dienas dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās tiks summēts un izdalīts ar 124, kas ir kopējais ganību sezonas dienu skaits:

$$\text{LielV}_{\text{vidēji}} = ((\text{LielV}_1) + (\text{LielV}_2) + \dots + (\text{LielV}_n)) / 124,$$

kur $\left| \begin{array}{l} \text{LielV}_{\text{vidēji}} - \text{vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās ganību sezonā;} \\ \text{LielV}_{1;2;\dots;n} - \text{dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās noteiktā ganību sezonas dienā;} \\ 124 - \text{kopējais ganību sezonas dienu skaits.} \end{array} \right.$

3. Zālāju platības, kurās nodrošināts vidējais dzīvnieku blīvums

Ganību sezonas vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās tiks izdalīts ar attiecīgo liellopu vienību daudzumu, kas jānodrošina uz 1 ha ilggadīgo zālāju vai aramzemē sētu zālāju:

$$\text{Platība, kurā nodrošināts vidējais dzīvnieku blīvums} = \text{LielV}_{\text{vidēji}} / \text{LielV/ha},$$

kur $\left| \begin{array}{l} \text{LielV}_{\text{vidēji}} - \text{vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās ganību sezonā;} \\ \text{LielV/ha} - \text{liellopu vienības, kas jānodrošina uz 1 ha ilggadīgo zālāju vai aramzemē sētu zālāju.} \end{array} \right.$

¹ Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa noteikumi Nr. 198 "Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem".

1. piemērs: Atbalsttiesīgās LIZ aprēķināšana

1) LAD Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrā reģistrētie dzīvnieki noteiktā dienā:

Dzīvnieku suga / grupa	Koeficients	Dzīvnieku skaits dažādos datumos									
		01.01.	(...)	20.05.	(...)	01.07.	(...)	03.08.	(...)	02.09.	
Slaucamās govīs	1,000	3	...	4	...	...	...	3	...	...	
Cūkas, izņemot sivēnmātes	0,300	2	...	1	...	-	-	2	...	...	
Dējējvistas	0,014	30	...	...	...	30	...	...	...	...	

(...) periodā starp diviem noteiktajiem datumiem dzīvnieku skaits nav mainījies, tādēļ aprēķinos tiks ņemts vērā agrākajā datumā reģistrēto dzīvnieku skaits.

2) Reģistrēto dzīvnieku skaita sadalījums ganību sezonā (15.05. – 15.09.)

Dzīvnieku suga / grupa	Vidējais dzīvnieku skaits dienā ganību sezonas noteiktā periodā				
	15.05.–19.05. (5 dienas)	20.05.–30.06. (42 dienas)	01.07.–02.08. (33 dienas)	03.08.–01.09. (30 dienas)	02.09.–15.09. (14 dienas)
Slaucamās govīs	3	4	4	3	3
Cūkas, izņemot sivēnmātes	2	1	-	2	2
Dējējvistas	30	30	30	30	30

3) Dzīvnieku blīvuma aprēķins nosacītās liellopu vienībās noteiktā ganību sezonas dienā:

Dzīvnieku suga / grupa	Dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās noteiktā ganību sezonas dienā				
	15.05.–19.05.	20.05.–30.06.	01.07.–02.08.	03.08.–01.09.	02.09.–15.09.
Slaucamās govīs	3 x 1,000	4 x 1,000	4 x 1,000	3 x 1,000	3 x 1,000
Cūkas, izņemot sivēnmātes	2 x 0,300	1 x 0,300	-	2 x 0,300	2 x 0,300
Dējējvistas	30 x 0,014	30 x 0,014	30 x 0,014	30 x 0,014	30 x 0,014
Kopā LielV dienā:	4,02	4,72	4,42	4,02	4,02
Kopā LielV periodā:	20,10 (4,02 x 5 dienas)	198,24 (4,72 x 42 dienas)	145,86 (4,42 x 33 dienas)	120,60 (4,02 x 30 dienas)	56,28 (4,02 x 14 dienas)

4) Vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās ganību sezonā:

$$\text{LielV}_{\text{vidēji}} = (20,10 + 198,24 + 145,86 + 120,60 + 56,28) / 124 = 541,08 \text{ LielV} / 124 \text{ dienām} = 4,364$$

5) Zālāju platība, kurā nodrošināts vidējais dzīvnieku blīvums

$$4,364 \text{ LielV}_{\text{vidēji}} / 0,3 \text{ LielV/ha} = \underline{\underline{14,55 \text{ ha}}}$$

2. piemērs: Ganīšanas režīma izvērtēšana BDUZ platībās

Piemērā izmantots pirmajā piemērā norādītais slaucamo govju skaits ganību sezonā, pieņemot, ka tās ganītas 8 hektāros BDUZ platības:

Dzīvnieku suga / grupa	Dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās noteiktā ganību sezonas dienā				
	15.05.–19.05.	20.05.–30.06.	01.07.–02.08.	03.08.–01.09.	02.09.–15.09.
Slaucamās govīs	3	4 x 1,000	4 x 1,000	3 x 1,000	3 x 1,000
Dienu skaits	5	42	33	30	14
Pārreķina koeficients	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000

1) Vidējais dzīvnieku blīvums nosacītās liellopu vienībās ganību sezonā BDUZ platībā:

$$\begin{aligned} \text{LielV}_{\text{vidēji}} &= ((3 \times 5 \times 1) + (4 \times 42 \times 1) + (4 \times 33 \times 1) + (3 \times 30 \times 1) + (3 \times 14 \times 1)) / 124 = \\ &= 447 \text{ LielV} / 124 \text{ dienām} = 3,605 \end{aligned}$$

2) Ganīšanas režīma izvērtējums BDUZ platībā = 3,605 LielV_{vidēji} / 8 ha = 0,45 LielV/ha

BDUZ pārganīšana nav notikusi, jo vidējais dzīvnieku blīvums 0,45 LielV/ha ir mazāks par pieļaujamo 0,9 LielV/ha.